

Будинок грецького купця Костянтина Корнякта — найбільша житлова будівля стародавньої площі Ринок у Львові

Назва

Будинок Корнякта / Палац Корнякта / Королівська кам'яниця.

Передісторія

1580 р. — зведений у стилі галицького Ренесансу на фундаменті двох готичних кам'яниць XV ст. (стіни з готичним нервюрним (ребристим) склепінням).

Архітектор (архітектори)

Італійці Петро Барбон (Барбон Італікус Муратор) та його учень Павло Римлянин.

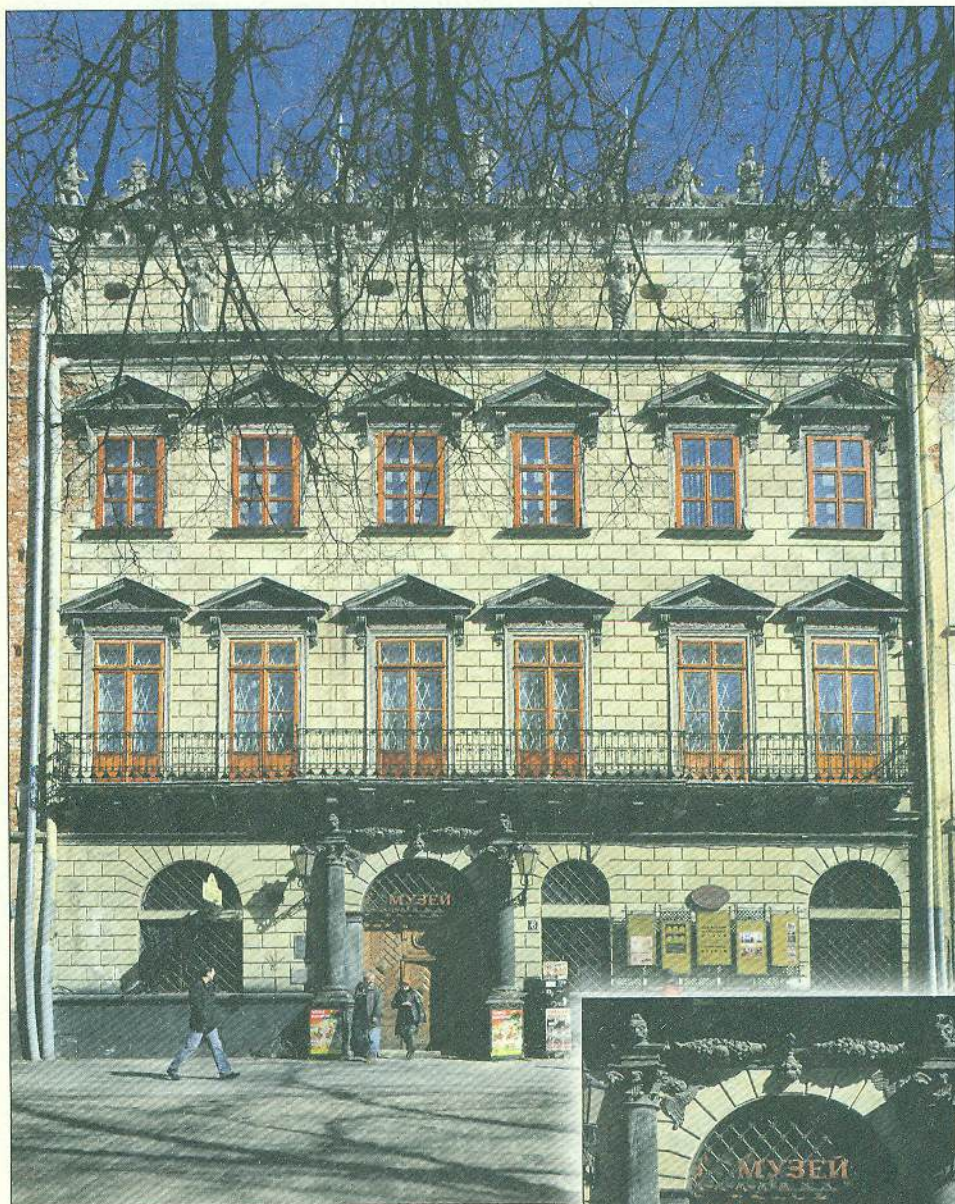
Власник (власники) / засновник (засновники)

- Найбагатший львів'янин Костянтин Корнякт.

Дозвіл на зведення великого особняка (не три-, а шестивіконний палац*) К. Корнякт одержав особисто від польського короля Стефана Баторія (1575—1586 рр.) як винагороду за фінансові послуги.

СЛОВНИЧОК «Правило рівних можливостей» — стан справедливості, за якого до людей ставляться однаково, без перешкод через штучні бар'єри, упередження або переваги за винятком випадків, коли окремі відмінності можуть бути чітко виправдані. Зокрема, у Львові, де діяло Магдебурзьке право, усім можна було зводити лише кам'яниці з фасадом на три вікна. Тому дозвіл на будівництво дому із шістьма вікнами не можна було купити навіть за великі гроші. Його надавали лише шляхтичам завдяки відданій службі державі.

* Тут і далі визначення понять і термінів наведені в рубриці «Словничок».

Палац Корнякта. Сучасний вигляд

- Польський король Ян III Собеський.

1674 р. — король перебував у резиденції разом зі свитою. Для зручності будинок було сполучено пробитим дверним отвором із сусіднім будинком № 7.

1686 р. — під час ратифікації «Вічного миру» для розміщення свити польського короля та посольства Московії між будинками № 7 (кам'яниця Шембека), № 8 (кам'яниця Бернатовичівська) та № 9 (палац латинських архієпископів) на площі Ринок були пробиті отвори в стінах і створені переходи, які об'єднали ці споруди.

ПІДГОТОВКА ДО НМТ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Програма ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ результатів навчання з ІСТОРІЇ УКРАЇНИ, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 26.06.2018 р. № 696.

Тема 6. Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.

• історично-культурні пам'ятки:

ансамбль площі Ринок у м. Львів: будинок Корнякта — 1580 р.

Подробиці про шедевр

Після реконструкції королівської резиденції в 1678 р. будинок набув рис стилю бароко.

З'явився високий декоративний аттик*, прикрашений волютами* у вигляді дельфінів і живописних фігур короля та шести рицарів у шоломах з мечами, щитами і списами в руках. Його основа — висока, рельєфно мурована стінка, прикрашена жіночими й чоловічими погруддями семи каріатид* та атлантів* на жолобкованих і кручених пілястрах. Дельфіни є одним із улюблених декоративних мотивів старовинного Львова, що свідчили про далекі подорожі.

У 1793 р. за розпорядженням польського урядника М. Ю. Жевуського було проведено перепланування приміщень.

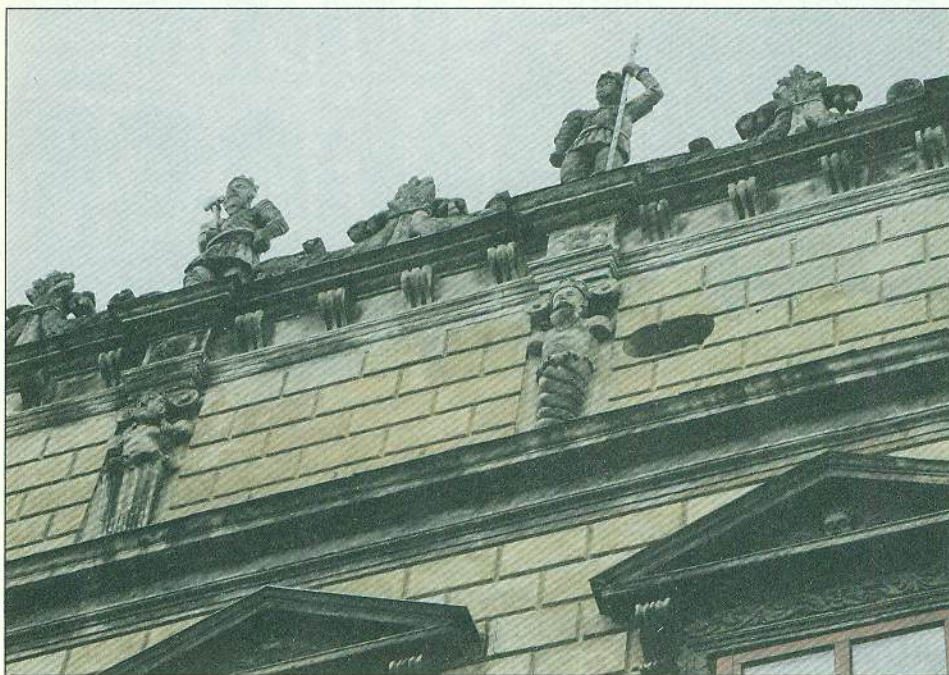
СЛОВНИЧОК **Атлант** — колона в архітектурі у вигляді чоловічої постаті, що застосовують як підпору.

Аттик — стінка, що міститься над карнизом та увінчує споруду, значно вища за парапет.

Волюта, або **завиванець** — архітектурний мотив у формі спіралеподібного завитка з кружком («оком») у центрі, складова частина іонічної капітелі, входить також у композицію коринфської і композитної капітелей.

Каріатида — вертикальна підпора у вигляді жіночої постаті, статуя одягненої жінки.

Пілястра, також **пілястр** або **пілястер** — плоский вертикальний прямокутний у плані виступ на поверхні стіни або стовпа. Зовні має ознаки колони — базу, тіло, але без потовщення всередині, капітель.

Палац Корнякта. Бароковий портик

Місце в історії

1686 р. — підписання так званого «Вічного миру» між Річчю Посполитою та Московським царством, за яким ці держави розділили українські землі по Дніпру.